

Toolkit Beleid Seksuele Intimidatie voor verenigingen.

Een uitgave van de sportbonden en NOC*NSF – mei 2015

Stap 4 – Besteed aandacht aan de ‘Gedragsregels begeleiders in de sport’

Omgangsregels

Omgangsregels kunnen worden gezien als algemene uitgangspunten voor gedrag. In de sport is de relatie tussen de trainer en de sporter erg belangrijk. Daarom heeft de georganiseerde sport gedragsregels vastgesteld. Deze gedragsregels zijn gericht op trainers/ coaches/ begeleiders/ kaderleden (verder in de tekst begeleider genoemd) en maken deel uit van het Tuchtreglement van de sportbond (Badminton Nederland). De gedragsregels geven de grenzen aan in het contact tussen begeleider en sporter.

Deze gedragsregels zijn opgesteld voor begeleiders in de sport aangezien uit cijfers blijkt dat plegers veelal begeleiders zijn en slachtoffers veelal sporter.

Het bekendmaken van de ‘Gedragsregels begeleiders in de sport’ laat zien dat een sportvereniging werk maakt van het tegengaan van Seksuele Intimidatie en dat kan preventief werken. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij de sportvereniging op de hoogte is van deze gedragsregels en het is belangrijk dit als bestuur te delen met de leden, begeleiders en andere vrijwilligers. Zij onderschrijven deze regels door het lidmaatschap van BVO en daarmee automatisch het lidmaatschap van Badminton Nederland (De Bond) aan te gaan.

De gedragsregels vormen - aangevuld met de omgangsregels - een richtlijn voor de omgang tussen sporters en begeleiders.

Gedragsregels

Deze gedragsregels zijn anders dan omgangsregels afdwingbaar. Als een of meerdere gedragsregels overtreden wordt kan een tuchtprocedure met tuchtrechtelijke sancties volgen vanuit de sportbond.

Hieronder een overzicht van de ‘Gedragsregels begeleiders in de sport’ zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport:

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of Seksuele Intimidatie tegenover de sporter.
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.

6. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
7. De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en/of reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals bv de kleedkamer.
8. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van Seksuele Intimidatie. Daar waar een belangenbehartiger van de (jeugdige) sporter bekend is, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
9. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
10. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

(zie ook 'Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld in de Blauwdruk Tuchtreglement Seksuele Intimidatie in de AV van NOC*NSF van 15 november 2011).

Vertrouwenscontactpersoon

Badminton Vereniging Ouderkerk heeft een Vertrouwenscontactpersoon (VCP) aangesteld die, als eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met Seksuele Intimidatie of ander ongewenst gedrag (pesten, discriminatie, lichamelijk geweld, etc.) hierover met iemand wil praten.

De VCP is beschikbaar voor iedereen die opmerkingen of vragen heeft over Grensoverschrijdend Gedrag of die over een concreet incident een gesprek wil met iemand die bekend is binnen de vereniging. De VCP is er voor sporters, ouders van sporters, toeschouwers, kaderleden, vrijwilligers, bestuur, etc.

Dopinggebruik en matchfixing vallen onder Grensoverschrijdend Gedrag. Vragen daarover worden direct doorgespeeld naar Vertrouwenspunt Sport.

Omdat achter dopinggebruik en matchfixing de criminaliteit een rol kan spelen, wordt benadrukt dat het voor de VCP en bestuurders beter is om deze kwesties over te laten aan experts. Deze zijn bereikbaar via Vertrouwenspunt Sport.

Via de website van Vertrouwenspunt Sport is het mogelijk een anonieme melding te doen of een vraag te stellen bij zaken waarin onveiligheid of bedreiging een rol speelt.

Dit hulpmiddel kan benut worden omdat het niet alleen mogelijk is om anoniem te melden maar ook om anoniem te communiceren.

Handhaving

Indien een lid van de sportvereniging zich niet houdt aan de gedragsregels heeft het bestuur de opdracht de regels te handhaven en uit te zoeken wat er is voorgevallen. Het beginsel 'hoor en wederhoor' zal moeten worden toegepast.

De sportbond kan de vereniging ondersteunen bij een dergelijk onderzoek én met de afhandeling daarvan.

Voorvallen betreffende Seksuele Intimidatie kunnen niet op verenigingsniveau worden afgehandeld. In zo'n geval zal contact gezocht moeten worden met de sportbond. De bond en de vereniging kunnen gezamenlijk overleggen over het vervolg van de zaak. Het is tevens mogelijk dat er door justitie een onderzoek wordt uitgevoerd, dat eerst afgerond zal moeten zijn alvorens de zaak binnen de sport kan worden onderzocht.

De meeste sportbonden laten het onderzoek op het terrein van Seksuele Intimidatie (SI) uitvoeren door het Instituut voor Sport Rechtspraak (ISR).

Een uitspraak van het Tuchtcollege over een zaak die te maken heeft met Seksuele Intimidatie, wordt vastgelegd in het register tuchtrechtelijke uitspraken SI ('zwarte lijst').

Deze procedure bestaat uit een aantal stappen die achter elkaar gezet moeten worden. Om succesvol te zijn is het daarom van groot belang dat een vereniging bij een vermoeden van Seksuele Intimidatie contact zoekt met de bond en zeker niet zelfstandig onderzoek gaat doen, laat staan sancties opleggen. Deze werkwijze kan in veel gevallen wat overdreven lijken. Helaas leert de ervaring dat zaken die klein lijken toch groot kunnen zijn. Daarbij komt dat je als bestuurder rugdekking krijgt door te overleggen. Dat is van belang omdat bestuurlijke beslissingen op dit terrein soms de media kunnen halen of later nog in een rechtszaak ter discussie kunnen staan.

Adviseurs van Vertrouwenspunt Sport ondersteunen zowel verenigingen als sportbonden bij de stappen die genomen moeten worden. Hieraan zijn geen kosten verbonden.

Verwijzingen

Tuchtreglement Bandminton Nederland	https://www.badminton.nl/uploads/documents/reglementen/Algemeen/Tuchtreglement_na-BV-29-november-2014.pdf
Vertrouwenspunt Sport	